

Sygn. akt IC 444/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 06 listopada 2018 roku

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Czajka

Protokolant: staż. Kamila Kurowska

po rozpoznaniu w dniu 06 listopada 2018 roku w Nowym Sączu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Banku (...) Spółki Akcyjnej w W.

przeciwko J. Z. (1), J. Z. (1)

o zapłatę kwoty 177.447,75 zł

I zasądza od pozwanych J. Z. (2) i J. Z. (1) solidarnie na rzecz strony powodowej (...) Banku (...) Spółki Akcyjnej w W. kwotę 165.683,56 zł (sto sześćdziesiąt pięć tysięcy sześćset osiemdziesiąt trzy złote pięćdziesiąt sześć groszy) z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP rocznie, nie więcej jednak niż w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie – od dnia 30 stycznia 2018 roku do dnia zapłaty;

II oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III zasądza od pozwanych J. Z. (2) i J. Z. (1) solidarnie na rzecz strony powodowej (...) Banku (...) Spółki Akcyjnej w W. kwotę 8.285 zł (osiem tysięcy dwieście osiemdziesiąt pięć złotych) tytułem zwrotu części kosztów postępowania.

Sygn. akt IC 444/18

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 06 listopada 2018 roku

W pozwie, wniesionym do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie w dniu 30 stycznia 2018 r. (k. 1), a skierowanym przeciwko J. Z. (1) i J. Z. (1), powód (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. domagał się wydania nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym, w którym pozwani zostaliby zobowiązani solidarnie do zapłaty na rzecz powoda kwoty 177 447, 75 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 30 stycznia do dnia zapłaty. r. do dnia zapłaty, a nadto kwoty 2 219 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu wskazano, że przedmiot roszczenia stanowi wymagalna wierzytelność przysługująca stronie powodowej solidarnie od pozwanych na podstawie umowy o kredyt gotówkowy A. z ubezpieczeniem w PLN nr (...) z dnia 14 kwietnia 2015 r., na którą składa się należność główna – 165 683, 56 zł, należność z tytułu odsetek naliczonych od 29 stycznia 2018 r. w wysokości 11764, 19 zł. Strona powodowa wyjaśniła, że dalsze należne odsetki od dnia 30 stycznia 2018 r. do dnia zapłaty naliczane są od należności głównej w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP , przy czym aktualna wysokość stopy wg której naliczane są odsetki wynosi 10 % w stosunku rocznym, jednak nie więcej niż wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie wynikających z powszechnie

obowiązujących przepisów prawa, tj. dwukrotność sumy stopy referencyjnej (...) i 5, 5 pkt procentowych, których wysokość na dzień wystawienia pozwu wynosi 14%. W dniu 03 listopada 2017 r. powód skierował do pozwanych wezwanie do zapłaty wskazując na możliwość dokonania jednorazowej spłaty należności lub zawarcia ugody w przedmiocie spłaty.

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym w dniu 12 lutego 2018 r. sygn. akt VI Nc-e 160272/17 (k. 7) nakazano pozwanym zgodnie z żądaniem pozwu w ciągu dwóch tygodni od doręczenia nakazu solidarnie zapłacić powodowi łączną kwotę 1777 447, 75 zł w tym: kwotę 165 683, 56 zł z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP rocznie, ale nie więcej niż w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od dnia 30 stycznia 2018 roku do dnia zapłaty; kwotę 11 764, 19 zł; kwotę 2 219 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Pozwani od nakazu tego wnieśli sprzeciw (k.8), w której podnieśli zarzut nieudowodnienia roszczenia zarówno co do zasady jak i wysokości oraz zarzut braku wymagalności roszczenia.

Postanowieniem z 12 marca 2018 r. (k. 23) sprawa została przekazana do Sądu Okręgowego w Nowym Sączu na podstawie art. 505³⁶ § 1 k.p.c.

Strona powodowa w odpowiedzi na sprzeciw (k. 40) wniosła o oddalenie nakazu zapłaty oraz zasądzenie od pozwanych na rzecz powoda kosztów postępowania według norm przepisanych. W uzasadnieniu podniosła, że zarzuty podniesione przez pozwanych są bezzasadne.

Pozwani zawarli ze stroną powodową umowę, której postanowień nie kwestionowali. Na podstawie tej umowy powód udzielił im pożyczki w wysokości 199 899, 02 zł na okres 8 lat z terminem zapadalności na dzień 27 kwietnia (...). Wobec powstania zadłużenia umowa ta została wypowiedziana a pozwanych wezwano do zapłaty dając im jednak możliwość zawarcia ugody. Pozwanemu z możliwości tej nie skorzystali. Zarówno istnienie roszczenia jak i jego wymagalność wynikają z załączonych do pozwu dokumentów.

Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego, Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 14 kwietnia 2014 roku pozwani J. Z. (1) i J. Z. (1) zawarli z (...) Bankiem (...) Spółką Akcyjną w W. umowę kredytu A. nr (...), na podstawie której powód zobowiązał się do udzielenia pozwanemu kredytu w kwocie 199 899, 02 zł, z przeznaczeniem na spłatę innego zadłużenia. W umowie wskazano, że kwota ta jest oprocentowana według obowiązującej w (...) SA zmiennej stopy procentowej, w stosunku rocznym, której wysokość jest ustalana jako suma stawki referencyjnej i marży (...) SA. (...) SA jest stała w okresie kredytowania i wynosi 7,00 punktów procentowych, z zastrzeżeniem § 6 ust. 1 umowy. Stawkę referencyjną stanowi WIBOR 3M. przez którą rozumie się notowaną na (...) rynku międzybankowym stopę procentową dla międzybankowych depozytów trzymiesięcznych, oferowanych na (...) rynku międzybankowym.

Dla celów ustalenia stawki referencyjnej WIBOR 3M - (...) SA posługuje się stawką WIBOR dla depozytów trzymiesięcznych, publikowaną na stronie informacyjnej R. w 2 dniu poprzedzającym rozpoczęcie pierwszego, kolejnych (trzymiesięcznych) i ostatniego okresu obowiązywania stawki referencyjnej. Podano, że na dzień sporządzenia umowy stawka referencyjna WIBOR wynosi 1,65 %, a oprocentowanie kredytu wynosi 18,65 % w stosunku rocznym.(§5) Wskazano, że odsetki liczone są od aktualnego stanu zadłużenia, za faktyczny okres wykorzystania kredytu. (§87). Zgodnie z umową spłata kapitału miała następować w 96 ratach miesięcznych liczonych według formuły annuitetowej, a odsetki miały być spłacone w ratach miesięcznych w wysokości i terminach określonych w planie spłaty, stanowiącym integralną część umowy, który kredytobiorca miał otrzymać przy zawarciu umowy (§8). W umowie przewidziano, że wpłaty dokonywane przez kredytobiorcę z tytułu spłaty kredytu będą zaliczane przez (...) SA no spłatę zadłużenia w następującej kolejności: na zapłatę rat składek ubezpieczeniowych, prowizje i opłaty, odsetki od zadłużenia przeterminowanego, odsetki zapadłe (zaległe), zadłużenie przeterminowane z tytułu skapitalizowanych odsetek, zadłużenie przeterminowane z tytułu kredytu, odsetki bieżące, zadłużenie z tytułu skapitalizowanych odsetek, zadłużenie z tytułu kredytu (§11). Postanowiono, że kwoty niespłaconych w całości lub w części rat kredytu - w terminach określonych w planie spłaty lub zawiadomieniu, stają się następnego dnia

po upływie tych terminów zadłużeniem przeterminowanym i wymagalnym. 2. W przypadku nie spłacenia raty w terminie, (...) SA pobiera od kwoty zaległej raty kredytu odsetki według, ustalonej przez (...) SA., zmiennej stopy procentowej dla zadłużenia przeterminowanego, odpowiadającej wysokości odsetek maksymalnych, wynikającej z powszechnie obowiązujących przepisów prawa. Wskazano jednocześnie, że na dzień zawarcia umowy wysokość odsetek maksymalnych jest równa czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego i wynosi 10% (§ 12)

W umowie zastrzeżono dla strony powodowej możliwość obniżenia kwoty przyznanego kredytu lub wypowiedzenia umowy w przypadku: 1) niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków określonych w umowie, 2) utraty przez Kredytobiorcę zdolności kredytowej, 3) zagrożenia upadłością Kredytobiorcy (§ 17) wskazano, że w następnym dniu po upływie ostatniego dnia terminu wypowiedzenia całe zadłużenie z tytułu udzielonego kredytu wraz z odsetkami i należnymi opłatami staje się zadłużeniem przeterminowanym i wymagalnym (§ 18).

Dowód : - umowa kredytu z 14 kwietnia 2015 r. (k. 46-48); - regulamin udzielania kredytu (k. 32-33).

Zgodnie z umową w dniu 14 kwietnia 2015 r. nastąpiło uruchomienie kredytu.

Dowód: - Elektroniczne Zestawienie Operacji w rachunku nr (...) (k. 42/43).

Umowa była wykonywana przez strony. Pozwani spłacali raty zaliczane na spłatę tak należności głównej jak i odsetek. Od maja 2017 roku wpłacane przez pozwanych kwoty wymagalna rata i z opóźnieniem pozwalały na zaliczenia tylko na poczet odsetek. Ostatnie zaliczenia na poczet kapitału miało miejsce 09 sierpnia 2017 roku .

Wobec powstania zaległości w spłatach strona powodowa w dniu 31 sierpnia 2017 roku wypowiedziała pozwany umowę. W piśmie zawierającym oświadczenie w tym przedmiocie wskazano, że termin wypowiedzenia wynosi 30 dni i liczy się od dnia następnego pod dniu doręczenia. Podano, że zadłużenie na dzień wystawienia przedmiotowego pisma wynosi 163 248, 94 zł. Wskazano, że spłata tej należności, obejmującej: odsetki od zadłużenia przeterminowanego- 27,13 zł, zaległe odsetki- 1 247, 18 zł oraz zaległy kapitał - 5 965, 55 zł spowoduje, że wypowiedzenie starci moc. Pismo to zostało pozwany skutecznie doręczone w dniu 15 września 2017 roku .

Dowód: Elektroniczne Zestawienie Operacji na rachunku (...) (k. 42/43);- wypowiedzenie umowy kredytu –k. 44;

Ponieważ pozwani wskazanej kwoty zadłużenia nie spłacili, strona powodowa pismem z dnia 03 listopada 2017 roku , doręczonym 14 listopada 2017 roku wezwała ich do zapłaty kwoty 173 498, 58 zł w tym: kwoty 165 683, 56 zł tytułem kapitału, 6867, 10 zł tytułem odsetek zapadłych, 947, 92 zł tytułem odsetek karnych, a nadto dalszych odsetek naliczanych na bieżąco według zmiennej stopy procentowej wynoszącej na dzień sporządzenia przedmiotowego pisma 10, 00 % w stosunku rocznym w terminie 7 dni, licząc od dnia doręczenia.

Strona powodowa poinformowała pozwanych, że w przypadku braku możliwości dokonania jednorazowej spłaty należności istnieje możliwość porozumienia lub umowy ugody, ustalających warunki spłaty zadłużenia. Strona powodowa wyznaczyła jednocześnie pozwany 7 dniowy termin na spłatę lub złożenie wniosku o zwarcie porozumienia lub ugody. Pozwani mimo upływu tego terminu spłaty nie dokonali ani nie wystąpili z przedmiotowym wnioskiem.

Dowód : - wezwanie do zapłaty z potwierdzeniem odbioru (k. 34-35).

W dniu 24 stycznia 2018 roku strona powodowa sporządziła Wyciąg z Ksiąg Bankowych nr (...), w którym stwierdziła, że posiada wobec pozwanych wierzytelność w kwocie 17 7220, 78 zł, na którą składały się:

- należność główna w wysokości 165 683, 56 zł;

- odsetki za okres od 27 maja 2017 roku do 24 stycznia 2018 roku w wysokości – 11537, 22 zł;

10 % od 27 maja 2017 roku do nadal. Bank wskazał również, że należne odsetki od 25 stycznia 2018 roku do dnia zapłaty, naliczane są od należności głównej w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, aktualna wysokość stopy wg której naliczane są odsetki wynosi 10 % w stosunku rocznym, nie więcej niż w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie wynikających z powszechnie obowiązujących przepisów prawa.

Dowód : wyciąg z ksiąg bankowych (k. 33).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów w postaci powołanych wyżej dokumentów. W ocenie Sądu dokumenty te w pełni zasługiwały na to aby zostały ocenione jako wiarygodne, ponieważ były przekonujące, spójne, a także wzajemnie się uzupełniały. Ich prawdziwość nie była też kwestionowana przez strony niniejszego postępowania. Dokumenty te pozwoliły na pełniejszą weryfikację twierdzeń stron odnośnie istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności i dlatego też Sąd w całości się na nich oparł dokonując rekonstrukcji stanu faktycznego.

Z uwagi na powyższe Sąd doszedł do przekonania, że w sprawie nie zachodzi konieczność przeprowadzenia dowodu z zeznań stron niniejszego postępowania (art. 299 k.p.c.).

Sąd zważył, co następuje:

Roszczenie powoda należy uznać za zasadne w zakresie, w jakim dotyczy należności głównej.

Wierzytelność dochodzona pozwem wynika z umowy kredytu zawartej przez strony niniejszego postępowania.

Przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu (art. 69 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe, Dz.U. z 2016 r., poz. 1988 t.j. ze zm.).

Pozwani, którym kredyt został udzielony, zobowiązani byli do jego zwrotu. W związku z tym, że nie zastosowali się do postanowień umownych umowa została zasadnie wypowiedziana przez powoda pismem z 31 sierpnia 2017 roku . Wobec bezskutecznego upływu terminu zapłaty roszczenie powoda stało się natomiast wymagalne. W dniu 24 stycznia 2018 roku strona powodowa na podstawie art. 95 § 1 ustawy Prawo bankowe sporządziła W. z Ksiąg Bankowych nr (...).

W ocenie Sądu zasadność dochodzonej przez bank należności głównej została w sposób należyty wykazana przedłożoną umową, pismem ją wypowiadającym, wezwaniem do zapłaty, wyciągiem z ksiąg banku oraz historią rachunku pozwanych.

W niniejszej sprawie wyciąg z ksiąg banku stanowił dowód na okoliczność wysokości zadłużenia głównego i jednocześnie żądania jego zapłaty. Jego treść w ocenie Sądu była zgodna ze stanem rzeczywistym.

Wskazać w tym miejscu należy, że wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 marca 2011 r., w sprawie o sygn. akt P 7/09 (OTK-A rok 2011, nr 2, poz. 12), przepis art. 95 ust. 1 został uznany za niekonstytucyjny jedynie w zakresie, w jakim nadaje moc prawną dokumentu urzędowego księgom rachunkowym i wyciągom z ksiąg rachunkowych banku w odniesieniu do praw i obowiązków wynikających z czynności bankowych w postępowaniu cywilnym prowadzonym wobec konsumenta, co znalazło następnie wyraz w nowelizacji tego przepisu poprzez dodanie do art. 95 ust. 1a o treści: "moc prawna dokumentów urzędowych, o której mowa w ust. 1, nie obowiązuje w odniesieniu do dokumentów wymienionych w tym przepisie w postępowaniu cywilnym" ustawą z dnia 19 kwietnia 2013 r. o zmianie ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2013 r. poz. 613), która weszła w życie w dniu 20 lipca 2013 r.

Wobec jednoznacznego brzmienia art. 95 ust. 1a Prawa bankowego dokument w postaci wyciągu z ksiąg bankowych w postępowaniu cywilnym nie ma mocy dokumentu urzędowego. Nie pozbawia to jednak tego dokumentu mocy

dowodowej i wiarygodności. Dowód ten, tym bardziej w powiązaniu z innymi przeprowadzonymi w sprawie dowodami, tak jak miało to miejsce w niniejszej sprawie, może stanowić podstawę ustaleń faktycznych Sądu, w tym także potwierdzających stanowisko powoda.

Pozwani we wniesionym sprzeciwie podnieśli zarzut braku udowodnienia roszczenia tak co do zasady jak i co do wymagalności. Na poparcie swego stanowiska nie przedłożyli jednak jakichkolwiek dowodów, pozwalających na odparcie twierdzeń powoda.

Zważyć w tym miejscu trzeba, że przewidziany w art. 6 kc rozkład ciężaru dowodu ma charakter ruchomy w toku postępowania, a to w tym znaczeniu, że jeśli osoba, która chce wykazać fakt, z którego wywodzi określone skutki prawne przedstawi konkretny dowód, to obowiązkiem strony przeciwnej jest przedstawienie dowodów temu przeciwnych. Pozwani tymczasem kwestionując dowody przedłożone przez powoda ograniczyli się do lakonicznych twierdzeń zaprzeczających, nieopartych nawet jakakolwiek argumentacją.

Raz jeszcze natomiast trzeba podkreślić, że w świetle przedłożonych przez powoda dowodów roszczenie co do kwoty głównej należy uznać za wykazane. To samo dotyczy jego wymagalności. Już w samej umowie wskazano, że w dniu następnym po umowie po upływie ostatniego dnia terminu wypowiedzenia całe zadłużenie z tytułu udzielonego kredytu staje się zadłużeniem przeterminowanym i wymagalnym (§ 17).

Za niezasadne ocenił Sąd natomiast żądanie, w zakresie w jakim dotyczyło zaległych odsetek za opóźnienie.

Zgodnie z treścią art. 481 § 1 Kodeksu cywilnego, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Zważenia wymaga, że żądanie powoda w tym zakresie nie nadaje się do weryfikacji. Powód przedstawił co prawda wysokość powstałych odsetek, ale dokonał tego w sposób zbiorczy, bez wskazania kwot kapitału, od których były one naliczane ani okresów, za które miałyby przysługiwać od danych kwot.

Za niezasadne Sąd ocenił tym bardziej żądanie powoda do zobowiązania pozwanych do zapłaty dalszych odsetek od odsetek naliczonych od dnia następnego po dniu wystawienia wyciągu z ksiąg bankowych.

Na marginesie tu można jedynie wskazać, że w stosunku do umowy kredytu nie znajduje zastosowania przewidziany w art. 482 § 2 k.c. wyjątek przewidujący przełamanie wyrażonej w art. 482 § 1 k.c. zasady, że od zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie dopiero od chwili wytoczenia o nie powództwa. Ustawodawca wyraźnie wskazał, że dotyczy on wyłącznie pożyczek długoterminowych. Brak jest zatem podstaw do stosowania wykładni rozszerzającej. Gdyby intencją ustawodawcy było szersze stosowanie wskazanego wyjątku, to z pewnością, tak jak w innych przepisach, zostałyby to wprost przez niego przewidziane.

O kosztach procesu Sąd orzekł na zasadzie art. 98 kpc. Zobowiązując pozwanych do zapłaty na rzecz strony powodowej kwoty 8 285 zł stanowiącej równowartość kosztów związanych z uiszczoną opłatą od pozwu, w części w jakiej powództwo zostało uwzględnione.